

DIREKTĪVAS

KOMISIJAS DIREKTĪVA 2010/52/ES

(2010. gada 11. augusts),

ar ko groza Padomes Direktīvu 76/763/EEK attiecībā uz pasažieru sēdekļiem lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoros un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/144/EK par dažām lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoru sastāvdaļām un parametriem, lai pielāgotu minēto direktīvu tehniskos noteikumus

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīvu 2003/37/EK, kas attiecas uz tipa apstiprinājumu lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktoriem, to piekabēm un maināmām velkamām mašīnām kopā ar to sistēmām, detaļām un atsevišķām tehniskām vienībām un ar ko atceļ Direktīvu 74/150/EEK⁽¹⁾, un jo īpaši tās 19. panta 1. punkta b) apakšpunktu,

tā kā:

- (1) Padomes 1976. gada 27. jūlija Direktīva 76/763/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pasažieru sēdekļiem lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoros⁽²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīva 2009/144/EK par dažām lauksaimniecības un mežsaimniecības riteņtraktoru sastāvdaļām un parametriem⁽³⁾ ir divas atsevišķas direktīvas lauksaimniecības un mežsaimniecības traktoru EK tipa apstiprinājuma procedūras ietvaros, un to pamatā ir Direktīva 2003/37/EK.
- (2) Darba drošība ir viens no galvenajiem pīlāriem, uz ko balstās Direktīva 2003/37/EK. Lai uzlabotu operatoru aizsardzību, ir jāizpilda piemērojamās prasības saskaņā ar minēto direktīvu, lai aptvertu visus Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/42/EK⁽⁴⁾ par mašīnām I pielikumā minētos apdraudējumus, kas vēl nav aptverti atsevišķajās direktīvās, kuru pamatā ir Direktīva 2003/37/EK.
- (3) Pēc minētā grozījuma veikšanas Direktīva 2006/42/EK vairs neattieksies uz traktoru tipa apstiprinājumu, kura

pamatā ir lauksaimniecības un mežsaimniecības traktoru tipa apstiprinājuma tiesību akti, jo kopš minētās grozošās direktīvas stāšanās spēkā visi apdraudējumi, ko aptver Direktīva 2003/37/EK, ir aptverti Direktīvā 2006/42/EK.

- (4) Eiropas Standartizācijas komiteja (CEN) izstrādāja saskaņotos standartus par pasažieru pretapgāšanās aizsardzību un par aizsardzību pret kaitīgajām vielām. Šie standarti ir pieņemti un publicēti, un tādēļ tie jāiekļauj šajā direktīvā.
- (5) Direktīva 76/763/EEK uzliek prasības attiecībā uz pasažieru sēdekļu konstrukciju un uzstādīšanu lauksaimniecības traktoros; minētā direktīva jāgroza, lai palielinātu minēto aizsardzību, iekļaujot papildu tehniskās specifikācijas, kas paredz aizsardzību pret pasažieru traumēšanas riskiem, kas aprakstīti Direktīvā 2006/42/EK, it īpaši attiecībā uz apgāšanos un uz pasažieru sēdekļu jostu stiprinājumu.
- (6) Direktīva 2009/144/EK nosaka tehniskas prasības attiecībā uz dažām lauksaimniecības riteņtraktoru sastāvdaļām un daži parametri; minētā direktīva jāgroza, lai palielinātu minēto aizsardzību, iekļaujot papildu tehniskas specifikācijas, kas paredz aizsardzību pret kritošiem priekšmetiem, pret priekšmetu caururbšanos kabīnē un pret kaitīgām vielām; tādēļ jānosaka prasību minimums, kas jāiekļauj operatora rokasgrāmatā.
- (7) Lai pilnveidotu tipa apstiprinājuma procesu, un it īpaši uzlabotu darba drošību, jānosaka operatora rokasgrāmatas satura apjoma minimums. Tādējādi tiks nodrošināts, ka operatoriem ir vajadzīgā informācija par atbilstības novērtēšanu paredzētajiem traktoru izmantošanas veidiem un par traktoru pareizu apkopi un remontu.

⁽¹⁾ OV L 171, 9.7.2003., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 262, 27.9.1976., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 27, 30.1.2010., 33. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 157, 9.6.2006., 24. lpp.

- (8) Noteikumiem par konstrukcijām aizsardzībai pret krītošiem objektiem (FOPS), ja tādi ir, noteikumiem par konstrukcijām operatora aizsardzībai (OPS), ja tādi ir, un noteikumiem par izvairīšanos no kontakta ar kaitīgām vielām jāatbilst tehnikas attīstībai.
- (9) Šajā direktīvā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi Tehniskā progresa ieviešanas komiteja lauksaimniecības traktoru jautājumos,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 76/763/EEK groza saskaņā ar šīs direktīvas I pielikumu.

2. pants

Direktīvu 2009/144/EK groza saskaņā ar šīs direktīvas II pielikumu.

3. pants

1. No direktīvas spēkā stāšanās datuma attiecībā uz transportlīdzekļiem, kas atbilst prasībām Direktīvā 76/763/EEK un Direktīvā 2009/144/EK, kas grozītas ar šo direktīvu, un pamatojoties uz iemesliem, kas saistīti ar minēto direktīvu priekšmetu, dalībvalstis:

- a) atsaka EK tipa apstiprinājuma vai valsts tipa apstiprinājuma piešķiršanu; vai
- b) aizliedz šāda transportlīdzekļa reģistrāciju, tirdzniecību vai nodošanu ekspluatācijā.

2. Pēc datuma, kas atbilst vienam gadam pēc direktīvas spēkā stāšanās datuma, attiecībā uz jauniem transportlīdzekļu veidiem, kas neatbilst prasībām Direktīvā 76/763/EEK un Direktīvā 2009/144/EK, kas grozītas ar šo direktīvu, un pamatojoties uz iemesliem, kas saistīti ar minēto direktīvu priekšmetu, dalībvalstis:

- a) atsaka EK tipa apstiprinājuma piešķiršanu; un
- b) var atteikt piešķirt valsts tipa apstiprinājumu.

3. Pēc datuma, kas atbilst diviem gadiem pēc direktīvas spēkā stāšanās datuma, attiecībā uz jauniem transportlīdzekļiem, kas neatbilst prasībām Direktīvā 76/763/EEK un Direktīvā 2009/144/EK, kas grozītas ar šo direktīvu, un pamatojoties uz iemesliem, kas saistīti ar šo direktīvu priekšmetu, dalībvalstis:

- a) uzskata, ka jaunu transportlīdzekļu atbilstības sertifikāti, kas atbilst Direktīvai 2003/37/EK, vairs nav spēkā šīs direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē; un
- b) var atteikt minēto transportlīdzekļu reģistrāciju, tirdzniecību vai nodošanu ekspluatācijā.

4. pants

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2011. gada 1. martam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Minētos noteikumus tās nekavējoties iesniedz Komisijai.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2011. gada 2. marta.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

5. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

6. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2010. gada 11. augustā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs

José Manuel BARROSO

I PIELIKUMS

Direktīvas 76/763/EEK pielikumu aizstāj ar šādu pielikumu:

"PIELIKUMS

Pasažieru sēdekļi, ja tādi ir, atbilst EN 15694:2009."

II PIELIKUMS

Direktīvu 2009/144/EK groza šādi.

1. Direktīvas II pielikuma nosaukumu pielikumu sarakstā aizstāj ar šādu nosaukumu:

“Ātruma regulators un piedziņas mehānismu, izvirzīto daļu un riteņu aizsardzība, papildu drošības prasības attiecībā uz īpašām ierīcēm, operatora rokasgrāmata”.

2. Direktīvas II pielikuma nosaukumu aizstāj ar šādu nosaukumu:

“Ātruma regulators un piedziņas mehānismu, izvirzīto daļu un riteņu aizsardzība, papildu drošības prasības attiecībā uz īpašām ierīcēm, operatora rokasgrāmata”.

3. Direktīvas II pielikumā iekļauj šādus punktus:

“3. PĀRDAVĒŠANAS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ ĪPAŠĀM IERĪCĒM

3.1. **Konstrukcijas aizsardzībai pret krītošiem objektiem (FOPS)**

Konstrukcijas aizsardzībai pret krītošiem objektiem (FOPS), ja tādas ir, atbilst ESAO 10. kodeksam ⁽¹⁾.

3.2. **Konstrukcijas operatora aizsardzībai**

3.2.1. Konstrukcijas operatora aizsardzībai (OPS), ja tādas ir, atbilst ISO 8084:2003 ⁽²⁾.

3.2.2. Izņemot pielietojumu mežsaimniecībā un neskarot 3.2.1. punktu, traktoros ar stiklojumu, kas ir saskaņā ar III A pielikuma 1.1.3. punktu, uzskata par aprīkoti ar konstrukcijām operatora aizsardzībai (OPS).

3.3. **Izvairīšanās no kontakta ar kaitīgām vielām**

Standarta EN 15695-1:2009 prasības attiecas uz visiem traktoriem, kas definēti Direktīvas 2003/37/EK 2. panta j) punktā, ja tos izmanto apstākļos, kas var izraisīt kontakta ar kaitīgām vielām risku; šādā gadījumā kabīnei jāatbilst minētā standarta 2., 3. un 4. līmeņa prasībām. Ir jāiekļauj kritēriju apraksts, pēc kuriem jāizvēlas līmenis, un tam jāatbilst operatora rokasgrāmatā iekļautajam aprakstam. Pesticīdu smidzināšanai kabīnes līmenim jābūt 4.

4. OPERATORA ROKASGRĀMATA

Operatora rokasgrāmatai jāatbilst standartam ISO 3600:1996 ⁽³⁾, izņemot tā 4.3. iedaļā (Mašīnas identifikācija) noteiktās prasības.

4.1. Jo īpaši vai papildus standarta ISO 3600:1996 prasībām operatora rokasgrāmatā jāiekļauj šādi jautājumi:

- a) sēdekļa un tā balsta regulēšana, nodrošinot operatora ergonomisku stāvokli attiecībā uz kontroles un vadības ierīcēm, lai līdz minimumam samazinātu risku, kas rodas no visa ķermeņa vibrēšanas;
- b) apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmu izmantošana un regulēšana gadījumos, kad tās ir uzstādītas;
- c) dzinēja iedarbināšana un apturēšana;
- d) avārijas izeju atrašanās vietas un to atvēršana;
- e) iekāpšana traktorā un izkāpšana no tā;
- f) bīstamā zona ap posmtraktoru šarnīra asi;
- g) speciālo instrumentu lietošana, ja tādi ir;
- h) darba drošība, veicot apkopi un remontdarbus;
- i) informācija par hidraulisko šļūteņu pārbaudes periodiskumu;
- j) norādījumi par traktora vilkšanu;

⁽¹⁾ ESAO standartizētais kodekss par oficiāliem testiem attiecībā uz konstrukcijām aizsardzībai pret krītošiem priekšmetiem lauksaimniecības un mežsaimniecības traktoros, 10. kodekss – ESAO Padomes 2008. gada oktobra Lēmums C(2008) 128.

⁽²⁾ Šis dokuments ir atrodams šādā tīmekļa vietnē: <http://www.iso.org/iso/en/CatalogueDetailPage.CatalogueDetail?CSNUMBER=9021&ICS1=65&ICS2=60&ICS3=1>

⁽³⁾ Šis dokuments ir atrodams šādā tīmekļa vietnē: <http://www.iso.org/iso/en/CatalogueDetailPage.CatalogueDetail?CSNUMBER=9021&ICS1=65&ICS2=60&ICS3=1>

- k) drošības norādījumi par domkratu lietošanu un ieteicamās vietas celšanai ar domkratu;
- l) ar akumulatoriem un degvielas tvertni saistītā bīstamība;
- m) traktora neatļautie izmantošanas veidi, kad iespējama apgāšanās, norādot, ka to uzskaitījums ir nepilnīgs;
- n) specifiskie riska faktori, kas saistīti ar karstām virsmām, piemēram, iepildot eļļu vai dzesēšanas šķidrumu karstos dzinējos vai sakarsušās transmisijās;
- o) konstrukciju aizsardzībai pret krītošiem objektiem aizsardzības līmenis, ja tādas ir;
- p) aizsardzības pret kaitīgajām vielām līmenis, ja tāda ir;
- q) konstrukciju operatora aizsardzībai aizsardzības līmenis, ja tādas ir.

4.2. **Uzkabināmu mehānismu, piekabju un piekabināmu mehānismu piekabināšana, atkabināšana un darbs ar tiem.**

Operatora rokasgrāmatā jāiekļauj šādi jautājumi:

- a) brīdinājums stingri ievērot operatora rokasgrāmatā noteiktās instrukcijas par uzkabināmiem, piekabināmiem mehānismiem vai piekabēm un neizmantojot traktoru ar šādiem mehānismiem vai piekabi, ja nav ievēroti visi noteikumi;
- b) brīdinājums neatrasties trīspunktu uzkabes zonā, kad tā tiek vadīta;
- c) brīdinājums par to, ka pirms izkāpšanas no traktora uzkabināmās ierīces jānolaiž uz zemes;
- d) informācija par uzkabināto mehānismu vai velkamā transportlīdzekļa jūgvārpstu ātrumu;
- e) prasība izmantot jūgvārpstas tikai ar atbilstošiem aizsargapvalkiem;
- f) informācija par hidrauliskās sakabes ierīcēm un to darbību;
- g) informācija par trīspunktu uzkabes maksimālo celjspēju;
- h) informācija par kopējās masas noteikšanu, ass slodzēm, riepu slodzes izturību un nepieciešamo minimālo balastu;
- i) informācija par piekabes bremžu sistēmām un to saderību ar velkamajiem transportlīdzekļiem;
- j) maksimālā vertikālā slodze uz aizmugurējo sakabi saistībā ar pakalējo riepu izmēru un sakabes veidu;
- k) informācija par darbarīku izmantošanu ar jūgvārpstām un par to, ka vārpstas tehniski iespējamais slīpums ir atkarīgs no aizsarga un/vai klirensa zonas formas un izmēra, tai skaitā īpaša informācija, kas prasīta attiecībā uz jūgvārpstas 3. tipu ar samazinātiem izmēriem;
- l) datu atkātojums no obligātās plāksnītes par maksimāli pieļaujamajām velkamajām masām;
- m) brīdinājums neatrasties zonā starp traktoru un velkamo transportlīdzekli.

4.3. **Deklarācija par troksni**

Operatora rokasgrāmatā jānorāda trokšņa līmenis pie operatora auss, ko mēra saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/76/EK⁽¹⁾, un traktora troksnis, tam pārvietojoties, ko mēra saskaņā ar VI pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/63/EK⁽²⁾.

4.4. **Deklarācija par vibrācijām**

Operatora rokasgrāmatā jānorāda vibrāciju līmenis, ko mēra saskaņā ar Padomes Direktīvu 78/764/EEK⁽³⁾.

⁽¹⁾ OV L 201, 1.8.2009., 18. lpp.

⁽²⁾ OV L 214, 19.8.2009., 23. lpp.

⁽³⁾ OV L 255, 18.9.1978., 1. lpp.

- 4.5. Traktora ekspluatācijas režīmi, kas varētu tikt izmantoti un kas saistīti ar konkrētiem bīstamības riska faktoriem, ir:
- darbs ar frontālo iekrāvēju (bīstamības risks, ko rada krītoši priekšmeti);
 - izmantošana mežsaimniecībā (krītošu un/vai caururbjošu priekšmetu bīstamības risks);
 - darbs ar uzkabīnāmiem vai piekabīnāmiem miglotājiem (kaitīgu vielu bīstamības risks).
- Operatora rokasgrāmatā īpaša vērība jāvelta traktora lietošanai kopā ar iepriekš minētajām ierīcēm.
- 4.5.1. *Frontālais iekrāvējs*
- 4.5.1.1. Operatora rokasgrāmatā jānorāda uz bīstamību, kas saistīta ar frontālā iekrāvēja izmantošanu, un jānorāda, kā to novērst.
- 4.5.1.2. Operatora rokasgrāmatā jānorāda stiprinājuma punkti uz traktora korpusa, kuros uzstāda frontālo iekrāvēju, kā arī šim nolūkam izmantojamās tehnikas izmēri un tehniskie parametri. Ja šādi piestiprināšanas punkti nav paredzēti, operatora rokasgrāmatā jābūt aizliegumam traktoram uzstādīt frontālo iekrāvēju.
- 4.5.1.3. Par traktoriem, kas aprīkoti ar programmējamām hidrauliskās sekvencēšanas funkcijām, – sniedz informāciju par to, kā pievienot iekrāvēja hidrauliku tādā veidā, lai šī funkcija būtu atslēgta.
- 4.5.2. *Izmantošana mežsaimniecībā*
- 4.5.2.1. Ja lauksaimniecībai paredzētos traktoros izmanto mežsaimniecībā, tiek identificēti šādi bīstamības riska faktori:
- krītoši koki, galvenokārt gadījumos, kad traktora aizmugurē uzstādīts kokmateriālu greiferceltnis;
 - caurduroši priekšmeti operatora kabīnē, īpaši gadījumos, kad traktora aizmugurē uzstādīta vinča.
- 4.5.2.2. Operatora rokasgrāmatā jāiekļauj informācija par šādiem jautājumiem:
- 4.5.2.1. punktā aprakstīto riska faktoru esamība;
 - papildu iekārtām, ko varētu izmantot minēto riska faktoru radītās bīstamības novēršanai vai samazināšanai;
 - piestiprinājuma punkti uz traktora korpusa, kuros var uzmontēt aizsargkonstrukcijas, norādot izmantojamo mehānismu izmērus un tehniskos parametrus; ja nav paredzēti līdzekļi atbilstošu aizsargkonstrukciju montāžai, tas ir īpaši jānorāda;
 - aizsargkonstrukcijas var veidot rāmis, ar ko aizsargā operatora darba vietu pret krītošiem kokiem, vai metāla (siets) režģis kabīnes durvju, logu priekšā un uz jumta;
 - konstrukciju aizsardzībai pret krītošiem objektiem līmeni, ja tādas ir.
- 4.5.3. *Darbs ar laukaugu smidzinātājiem (kaitīgo vielu risks)*
- Operatora rokasgrāmatā jāapraksta aizsardzības līmenis pret kaitīgajām vielām saskaņā ar EN 15695-1:2009.”
4. Direktīvas II pielikuma papildinājuma nosaukumu aizstāj ar šādu nosaukumu:
- “TRAKTORA EK TIPA APSTIPRINĀJUMA SERTIFIKĀTA PIELIKUMS PAR ĀTRUMA REGULATORU UN PIEDZIŅAS MEHĀNISMU, IZVIRZĪTO DAĻU UN RITĒŅU AIZSARDZĪBU, PAPILDU DROŠĪBAS PRASĪBĀM ATTIECĪBĀ UZ ĪPAŠĀM IERĪCĒM, OPERATORA ROKASGRĀMATU”.**
5. Direktīvas II pielikuma papildinājuma 1. punktā pēc 1.2. punkta pievieno šādu tekstu:
- “1.3. papildu drošības prasības attiecībā uz īpašām ierīcēm, ja tādas ir:
- konstrukcijas aizsardzībai pret krītošiem objektiem
 - konstrukcijas operatora aizsardzībai
 - izvairīšanās no kontakta ar kaitīgām vielām”.
6. Direktīvas II pielikuma papildinājuma 15. punktam (dokumentu saraksts) pievieno šādu tekstu:
- “... operatora rokasgrāmata”.
-